

Posudek diplomové práce Ester Hubené *Básnická tvorba Ludvíka Kundery*

Ve své diplomové práci si Ester Hubená vytkla nelehký úkol: zmapovat a charakterizovat dílo výrazné osobnosti české poválečné literatury Ludvíka Kundery. O Kunderově významu v oblasti literatury a kultury není sporu, jako šafránu však bylo dosud prací, které by se soustavně a s ohledem na široké zázemí Kunderových aktivit pokusili uchopit tuto osobnost v celku.

Úkol to byl vskutku nesnadný. A to nejen pro široké a různorodé Kunderovy literární a ediční zájmy, překladatelské aktivity, popularizační práci a různorodé „občanské“ a další praktické pracovní činnosti, jež bezesporu do všech důsledků odrážejí komplikovaný život nekonformního českého intelektuála v době po druhé světové válce. Svoji roli sehrálo také autorčino rozhodnutí „číst“ Kunderu výhradně z perspektivy jeho vlastního básnického díla, což je opět poměrně oříšek. Protože právě Kunderovo básnické dílo, opřeno o velice široký a velmi obtížně specifikovatelný literární a kulturní kontext, „nasákavé“ co do velice rozličných zdrojů a inspirací, jedinečné zaujetím pro slovo a významovou hru sní, poučené na nesmírně široké kulturní ploše, představuje velmi složitý a interpretačně nejednoznačný celek.

Diplomantka se rozhodla pro takový postup, kdy Kunderovo dílo uchopila jednak chronologicky, usilujíc o vystižení klíčových proměn, tak tematicky, mapujíc rozhodující významotvorná tematická těžiště autorovy tvorby. Osu výkladu tedy základně určují proměny Kunderovy poezie, které tvoří těžiště pro paralelně jdoucí celky dalších Kunderových edičně-překladatelsko-publicistických aktivit. Autorčině pozornosti tak neunikají ani slovesné Kunderovy experimenty, ovlivněné jeho vtahem k surrealismu, ani existenciálně expresivní obrazy, ovlivněné tradicí německého expresionismu a jeho domácím rozvíjením. Autorka podnětně mapuje výchozí Kunderův vztah k poezii Nezvalově a Halasově. Rámcově, ovšem nikterak zkresleně, vysvětluje vazby Kundery a členů skupiny Ra k předválečné surrealistické skupině, všímá si iniciační role Karla Teigehe, který nepřehlédl ani Kunderovu osobnost a směřoval jej zejména v počátcích k překladům autorů, typově Kunderovu zrajícímu uměleckého naturelu velice blízkých. Daří se jí takto načrtnout velice přesvědčivě základní vazby Kunderova díla a jeho osobnosti; vykládá jej – a to je podle mého názoru nejzásadnější přínos její práce – jako jakýsi zvláštní a nezaměnitelný průsečík různorodých trendů a tendencí, jimiž česká poválečná literatury a slovesné umění obecně procházely a které

Kundera reflektoval a ve svém díle rozvíjel. Sleduje Kunderu jako fascinovaného a fascinujícího filologa, tedy milovníka slova a služebníka slova v plném významu.

Na mysl připadají otázky nebo spíše podněty, které by práci mohly prohloubit. Jde například o způsob analýzy básnických textů, která se drží v podstatě bezezbytku zejména motivické a tematické analýzy básnickových děl. Rozbory zvukových elementů Kunderovy poezie, experimentů s nimi, popř. zohlednění různorodých intertextuálních signálů (například) by ukázalo nové možnosti interpretace. Zajímavá a v práci spíše částečně zmíněna je rovněž otázka mnohdy velice rafinované, krypticky založené kompozice Kunderových skladeb (zejména těch pozdějších), které významem způsobem odkazují nejen na vliv apollinairovského kompozičního podnětu pásma, ale rovněž, zejména v pováleční době, na složité kompozice básnických skladeb inspirovaných „symfonickým“ konceptem (Nezval, Zahradníček, Vokolek, Dvořák ad.).

Mimo žánr odborné práce je pochopitelně závěrečné shrnutí, které je koncipováno jako osobní dopis básníkovi. Velice zřetelně však ukazuje na vnitřní autorčino naladění, bez něhož by tato práce nemohla vzniknout, tedy na silné zosobnění, které zde ovšem vykrytalizovalo do koncizního literárněvědného, historicky ukotveného a interpretačně otevřeného textu.

Práci Ester Hubené velice rád doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikaci „výborně“.

V Praze, 20. ledna 2017

doc. PhDr. Jan Wiendl, Ph.D.